

Rektorát UPJŠ	3
Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	4
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 18. 12. 2021, 18:22	
Táto osobnosť pomáhala pri zakladaní Matice slovenskej: Teraz si ju vo veľkom uctia	5
Online, cas.sk, 18. 12. 2021, 18:40	
Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	6
Online, teraz.sk, 18. 12. 2021, 18:30	
Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	7
Online, tasr.sk, 18. 12. 2021, 18:22	
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	8
Slovensko, Uzbekistan: Expedícia našich paleontológov	9
Televízia, Noviny TV JOJ, 19. 12. 2021, 19:59	
Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	11
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 18. 12. 2021, 18:22	
Táto osobnosť pomáhala pri zakladaní Matice slovenskej: Teraz si ju vo veľkom uctia	12
Online, cas.sk, 18. 12. 2021, 18:40	
Anestéziológ z Popradu: Ľudia klamú, zavádzajú. Všetci toho majú plné zuby, ale nik sa nepýta nás, či vládzeme	13
Online, dennikn.sk, 17. 12. 2021, 7:20	
Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	18
Online, teraz.sk, 18. 12. 2021, 18:30	
Mobilná APLIKÁCIA pomôže ODHALIŤ ALZHEIMERA: Vytvárajú ju SLOVÁCI!	19
Online, zivot.pluska.sk, 18. 12. 2021, 18:00	
Obce, školy a spolky sa môžu uchádzať o 4000 eur pre výsadbu stromov	20
Online, tasr.sk, 17. 12. 2021, 12:29	
Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	21
Online, tasr.sk, 18. 12. 2021, 18:22	
8. hrací týždeň UniCup: V semifinále Classic CS:GO sa nám vytvorili bratovražedné dvojice	22
Online, rewind.sk, 17. 12. 2021, 8:47	
Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	23
Online, dnesky.sk, 18. 12. 2021, 18:57	
UniCup: Derby v LoL medzi východom a západom vyhrali Košickí študenti z TUKE	24
Online, hernazona.aktuality.sk, 17. 12. 2021, 14:55	
Fakulty a ústavy UPJŠ	25
Slovensko, Uzbekistan: Expedícia našich paleontológov	26
Televízia, Noviny TV JOJ, 19. 12. 2021, 19:59	
Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	28
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 18. 12. 2021, 18:22	

Táto osobnosť pomáhala pri zakladaní Matice slovenskej: Teraz si ju vo veľkom uctia	29
Online, cas.sk, 18. 12. 2021, 18:40	
Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	30
Online, teraz.sk, 18. 12. 2021, 18:30	
Mobilná APLIKÁCIA pomôže ODHALIŤ ALZHEIMERA: Vytvárajú ju SLOVÁCI!	31
Online, zivot.pluska.sk, 18. 12. 2021, 18:00	
Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore	32
Online, tasr.sk, 18. 12. 2021, 18:22	

Rektorát UPJŠ

Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [↗](#)

18. 12. 2021, 18:22, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Pavol Sovák, rektor UPJŠ v Košiciach**

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatchan.

"Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási," vyjadril sa **rektor UPJŠ v Košiciach Pavol Sovák**.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatchanových slov zrodila vo vedení UPJŠ v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť,

spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. "Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka," doplnil.

dur mac

Autor: DUR

Táto osobnosť pomáhala pri zakladaní Matice slovenskej: Teraz si ju vo veľkom uctia

📅 18. 12. 2021, 18:40, Zdroj: cas.sk , Vydavateľ: Nový čas, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák, rektor UPJŠ v Košiciach

Dosah: 699 641 GRP: 15,55 OTS: 0,16 AVE: 2187 Eur

Budova Matice slovenskej v Martine.

Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach.

Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatčan.

" Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási, " vyjadril sa **rektor UPJŠ v Košiciach Pavol Sovák**.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatčanových slov zrodila vo vedení UPJŠ v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadríť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. " Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka, " doplnil.

Autor: TASR

Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [↗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:30, Zdroj: [teraz.sk](#) [↗](#), Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák, rektor UPJŠ v Košiciach
Dosah: 48 050 GRP: 1,07 OTS: 0,01 AVE: 945 Eur

Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatchan.

" Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási, " vyjadril sa **rektor UPJŠ v Košiciach Pavol Sovák**.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatchanových slov zrodila vo vedení UPJŠ v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. " Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka, " doplnil.

Autor: TASR

Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [🔗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:22, Zdroj: tasr.sk [🔗](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Pavol Sovák, rektor UPJŠ v Košiciach

Dosah: 4 842 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 471 Eur

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatchan. "Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási," vyjadril sa **rektor UPJŠ v Košiciach Pavol Sovák**. Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatchanových slov zrodila vo vedení UPJŠ v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadríť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť. Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. "Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka," doplnil. dur mac

Autor: TASR

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Slovensko, Uzbekistan: Expedícia našich paleontológov [↗](#)

☐ 19. 12. 2021, 19:59, Relácia: **Noviny TV JOJ**, Stanica: **JOJ**, Vydavateľ: **Slovenská produkčná, a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ**

Dosah: 244 420 GRP; 5,43 OTS; 0,05 AVE; 99372 Eur

Ján MEČIAR, moderátor:

Globálne otepľovanie a skleníkový efekt nie sú len témou súčasnosti, už v období druhohôr spôsobili, že dokonca zmizli ľadovcové čiapočky na póloch.

Aneta PARIŠKOVÁ, moderátorka:

A práve dôsledky globálneho otepľovania na správanie sa živočíchov študujú aj naši vedci. Svetovo uznávaný paleontológ Martin Kunderát sa kvôli prieskumu vybral so svojím tímom do centra púšte v Uzbekistane.

Ján MEČIAR, moderátor:

Priniesli si odtiaľ stovky pozostatkov živočíchov, ktoré našu planétu obývali pred 90 miliónmi rokov. Pozrite si exkluzívne zábery priamo z paleontologického raja.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied PF **UPJŠ** Košice:

Je to jedna z najväčších ako suchých a vyprahlých oblastí, no a to je teda taký ten ideál, raj pre paleontológov.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Dôležité je správne načasovanie expedície. Kým v zime je tam aj mínus 30, v lete teploty siahajú až k 70 stupňom Celzia. Výskum prebehol uprostred púšte Kyzylkum, cez ktorú viedla i slávna Hodvábná cesta. Tam si naši vedci urobili expedičný hotel pod hviezdami, ktorý sa na niekoľko dní stal ich domovom aj laboratóriom. Martin Kunderát do tejto pustatiny priviedol kolegov z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** z Ústavu vied o zemi SAV a Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra. V nehostinných podmienkach žili v jurte. Zistili, že Uzbekistan je bohatý na skameneliny podivuhodných stavovcov.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied PF **UPJŠ** Košice:

Uzbekistan bol také pole neorané. Paleontológia v tejto oblasti je stále biele miesto na mape vedy.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Vďaka grantovej agentúre a vďaka pomoci ruke Jána Bóryho, nášho veľvyslanca v Taškente, mohol tím odborníkov študovať ekosystém starý 90 miliónov rokov. Druhohory a obdobie kriedy si nevybrali náhodou.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied PF **UPJŠ** Košice:

Kedy sa prejavili v plnej sile skleníkové efekty, došlo ku globálnemu otepľovaniu celej zemegule a to až k takému, že zmizli vlastne ľadovcové čiapočky na póloch. My sa snažíme nájsť vzťah, ako sa správala rôznorodosť fauny pri meniacich sa klimatických pomeroch najmä pri tom globálnom otepľovaní.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Skameneliny pribúdali každý deň po stovkách. Našli pozostatky rýb, obojživelníkov, korytnačiek, krokodílov, najcennejšími však boli zuby a kosti dinosaurov, lietajúcich jašterov, primitívnych vtákov a cicavcov. Aj na záberoch vidíte, že využili techniku takzvaného sitovania a práve vďaka tomu neunikli ani najmenšie kúsky, čo im umožňuje pochopiť bohatosť náleziska.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied PF **UPJŠ** Košice:

Dominovali predovšetkým zuby mäsožravých typov dinosaurov vrátane obávej Timurlengie, čo je určitá obdoba vlastne Tyranosaura rexa. Pre nás sú zuby veľmi dôležité, pretože je to zdroj informácií pre rekonštrukciu podnebia.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Prvé nálezy už dorazili na Slovensko. Ich výskum prebehne v Košiciach a v Banskej Bystrici. Vedci sa však do púšte v Uzbekistane ešte vrátia a to v jari budúceho roka.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied PF **UPJŠ** Košice:

Čaká nás radosť z poznávania, čo sme vlastne našli. Mnohé z tých skamenelín sú príliš malé na to, aby sme rozpoznali ich identitu priamo v teréne.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Z Humenného Jana Vefasová, televízia JOJ.

Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [↗](#)

18. 12. 2021, 18:22, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatchan.

"Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási," vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatchanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť,

spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. "Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka," doplnil.

dur mac

Autor: DUR

Táto osobnosť pomáhala pri zakladaní Matice slovenskej: Teraz si ju vo veľkom uctia

18. 12. 2021, 18:40, Zdroj: cas.sk, Vydavateľ: Nový čas, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 699 641 GRP: 15,55 OTS: 0,16 AVE: 2187 Eur

Budova Matice slovenskej v Martine.

Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach.

Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatchan.

" Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási, " vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatchanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadríť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. " Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka, " doplnil.

Autor: TASR

Anestéziológ z Popradu: Ľudia klamú, zavádzajú. Všetci toho majú plné zuby, ale nik sa nepýta nás, či vládzeme

17. 12. 2021, 7:20, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, Autor: Veronika Folentová, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 315 907 GRP: 7,02 OTS: 0,07 AVE: 1849 Eur

Po druhej vlne sme sa nedokázali dostať na toľko operácií ako pred vlnou, nevedia nahradiť odchádzajúce sestry. "Pred covidom sme dokázali operovať 1350 pacientov do mesiaca. Po druhej vlne sme padli na 850," hovorí anestéziológ z nemocnice v Poprade Tomáš Maguth.

Anestéziológ Tomáš Maguth opisuje situáciu v ich nemocnici v Poprade: aj keď počet pozitívnych klesá, u nich na oddelení s pacientmi na pľúcnej ventilácii to zatiaľ nepociťujú.

Rozdiel medzi nemocnicami u nás a na Západe je podľa neho zjavný – na Slovensku pracujú na hrane, v zahraničí majú vyššiu zaočkovanosť a zvládajú aj bielu medicínu. „Obyčajne, maličké nemocnice v Česku majú lepšie vybavenie ako niektoré naše kliniky,“ vraví.

Na oddelení, kde denne umrú dvaja až traja pacienti, emocionálne vychladnete, už si to nepripúšťate, hovorí.

V rozhovore opisuje,

že na výmenu bedrového kĺbu sa bude čakať aj rok a viac,

ako dostávajú ponuky do zahraničia,

ale aj to, ako sa správajú pacienti a ich príbuzní, ktorí odmietajú očkovanie,

a aj prečo ho uráža, keď sa niekto spýta, či za rok nevedeli vyškoliť anestéziológa.

Aká je situácia u vás v nemocnici?

Od začiatku tretej vlny je u nás situácia rovnaká. Máme reprofilizované oddelenia – ARO sa rozdelilo na dve oddelenia – jedno pre necovidových, kde je šesť postelí, a druhé pre covidových pacientov, tam máme momentálne osem lôžok. Vytvorilo sa jedno veľké reprofilizované covidové oddelenie, kde je kapacita do 42 pacientov. V Poprade za posledný týždeň klesol výskyt covidu o 14 percent. Pre nás anestéziológov sa však nič nemení. Od októbra je oddelenie plné na 80 až 90 percent. Keď sa lôžko uvoľní, do pár hodín je na ňom nový pacient. Na červenom oddelení sme prakticky stále na ôsmich lôžkach. Pracujeme prakticky naplno.

Dva mesiace tak idete na plných kapacitách?

Áno. Aj vedenie nemocnice malo snahu, aby sa čo najdlhšie udržala biela medicína, keďže máme v spáde zhruba 250-tisíc ľudí. Lekárov a sestier, najmä tých na intenzívnych oddeleniach, tu však nie je veľa. Tak sme museli plánovanú operatívu pozastaviť. ARO sa rozdelilo a ideme len na urgentný režim – a všetko sa podriada covidu.

Operácie ste zastavili začiatkom novembra. Ako je to pri urgentných operáciách? Zvládáte ich?

Máme zabezpečený chod štyroch sál. Jedna sála je 24-hodinová pre gynekológiu a pôrodnicu. Ostatné tri sú pre traumatológiu, ortopédiu, jedna pre chirurgiu a potom spoločnú má urológiu a krčné. Po druhej vlne, keď sa v máji skončila reprofilizácia, sa naša nemocnica nedokázala vrátiť späť do pôvodných čísel ako pred vlnou.

Ako to myslíte?

Pred covidom sme dokázali operovať 1350 pacientov do mesiaca. Po druhej vlne sme padli na [lock]850 pacientov mesačne. Po cwide sme mali o tretinu nižšiu operatívu, lebo nám odišli zdravotníci, najmä sestry a asistenti. Veľmi sa obávam, že po tretej vlne sa dostaneme do rovnakého stavu. Vedenie sa snaží, aby sa to nestalo. Toto vnímam ako najväčší problém covidovej pandémie. Po jednotlivých vlnách v nemocniciach, medzi ktoré patríme aj my, nedokážeme poskytnúť takú starostlivosť ako pred covidom. Sestry odchádzajú a my ich nedokážeme nahradiť.

Koľko ľudí vám odišlo?

Covidová pandémia ukázala zdravotníctvo v plnej nahote. Zdravotníci, ktorí v tomto systéme pracujú dlhší čas, hovorili, že zdravotníctvo je podvyživené a pracujeme úplne na hrane. A to už pred covidom. Bol som rád všetkým sestram, ktoré tu pracovali aj v dôchodkovom veku, a stále tu niektoré sú. Keď nám čo i len jedna odišla na PN, bola ohrozená plánovaná operatíva, nemali sme ju kým nahradiť. Keď sa v októbri začala ďalšia covidová vlna a v nemocnici sme mali piatich, šiestich pozitívnych pacientov, už vtedy sme nedokázali poskytnúť plánovanú starostlivosť, z dôvodu potrebnej reprofilizácie. Reprofilizovali sa oddelenia a museli sme sestreský a lekársky personál stiahnuť na covidové lôžka.

Keď sa bude vlna každý rok opakovať, toto sa bude opakovať tiež. To je rozdiel medzi „východným blokom“ – Slováci, Rumuni, Bulhari, pracujeme v zdravotníctve na úplnej hrane. Mám kolegov v Španielsku, Írsku, vo Veľkej Británii, v Nemecku, Rakúsku – rozdiel medzi nami je, že majú vysokú zaočkovanosť, čo svedčí o vyspelosti národa, ale tiež majú covid a popri covidových pacientoch dokážu robiť aj bielu medicínu. To my na Slovensku nedokážeme.

Takže pri covide zvládnete robiť len ten?

Keď príde niečo ako covid, slovenské zdravotníctvo sa musí vydať len týmto smerom a biela medicína, onkológia, prevencia, všetko od ambulancií po nemocnice je vážne ohrozené. Slovenská lekárska komora upozorňuje, že medzi všeobecnými lekármi v ambulanciách máme tretinu lekárov v dôchodkovom veku. Pacienti sú nervózni, že všeobecný lekár im nedvíha telefón, a na druhej strane máme všeobecných lekárov, ktorí majú sto pacientov denne. To je nereálne, aby taký počet vybavil tak, aby bol pacient spokojný a lekár sa z toho nezbláznil. Či sú to nemocnice, alebo ambulancie, všade pracujeme úplne na hrane. Tridsať rokov sa so zdravotníctvom nič nedeje, zmeny sú nepopulárne a bolestivé, ale budeme to potrebovať, lebo inak sa neposunieme ďalej.

Dokázali ste dobehnúť odkladané operácie z druhej vlny?

Nedokázali. Napríklad ortopédia patrila medzi jedno z najväčších pracovísk operatívy – čo sa týka výmeny bedrových a kolenných kĺbov, artroskopických výkonov. Čakacia lehota je niekedy viac ako rok. Keď boli pacienti v druhej vlne odložený, tak sa ich čakacia lehota natiahla. Pred covidom sme ortopedické operácie vykonávali na dvoch operačných sálach, niektoré dni v týždni aj na troch – za deň sme dokázali operovať aj 20 ortopedických pacientov. Po covide ich zvládame operovať najviac päť až šesť. Nevieme ich robiť v takom rozsahu, pretože nám chýbajú inštrumentálne sestry, anestéziologické sestry či stredný zdravotnícky personál ako asistenti.

Keď sa čakalo predtým rok, ako dlho sa bude čakať po tretej vlne?

Na výmenu bedrových kĺbov to bude aj viac ako rok. Všetko závisí od toho, koľko sál budeme mať. Urobím všetko pre to, aby mali kolegovia aspoň dva operačné stoly, aby dokázali operovať denne. Ortopédia je najmä pre plánovanú starostlivosť. Chirurgia má okrem plánovanej operatívy aj akútne prípady, majú onkologických pacientov, žiaľ, aj oni po druhej vlne skončili len na jednom operačnom stole, kde robia akútne veci, urgentnú starostlivosť, všetko. Len veľmi ťažko sa to dá skĺbiť.

Takže by ľudia čakali na výmenu kĺbu dva roky?

Žiaľ, aj to sa môže stať.

Už dnes počúvate od kolegov, že chcú odísť?

Sme veľmi dobrá partia mladých ľudí a aj to je jeden z dôvodov, prečo zvládame ďalšiu vlnu a zatiaľ nikto nedáva výpoveď. Problém nie je v tom, že by lekári chceli odísť kvôli zárobkom, ale preto, že už psychicky nevládzu. Manželka robí dva roky v ambulancii všeobecného lekára a po štúdiu, atestáciách, skúškach a dvoch rokoch praxe vám povie, že je psychicky vyhorená, že plánuje odísť úplne zo zdravotníctva a robiť niečo iné, aj keď si je vedomá, že bude zarábať výrazne menej. Máme zdravotné sestry, ktoré v zdravotníctve úplne skončili a odchádzajú preč. Zdravotníkom na pokoji nepridáva ani rozdelenie spoločnosti. Kedysi boli na prvom mieste farár, učiteľ a lekár, teraz sú práve tí na konci reťazca.

A to najmä v očkovaní.

Na neočkovaných sa môžeme hnevať, ale ja ich delím na dve skupiny. Prvú skupinu tvoria tí, ktorí sa báli zaočkovať, s takýmito pacientmi sa dá pracovať. Keď sa im to všetko pekne vysvetlí, dá sa im to na papier a lekár sa pacientovi venuje, tak väčšinou sa dá pacient zaočkovať a vtedy je to v poriadku. Druhú skupinu nepresvedčí nič, ani len lôžko na ARO. Leží tam a povie, že sa zaočkovať nedá.

Osobná skúsenosť z predcherajška bola taká, že pacientka, ktorá je momentálne na umelej pľúcnej ventilácii, pri otázke, či je zaočkovaná, povedala: „To určite, keby som bola zaočkovaná, som dávno mŕtva.“ Na to ani nemáte čo povedať. Máme tu desať dní jednu paniu a ona sa ide sťažovať, lebo s ňou nič nerobíme. Behajú okolo nej, robia jej CT, vyšetrenia a ona vyhrocuje situáciu a útočí na sestry a lekárov. Takíto pacienti sú nepoučiteľní. U nás sme mali 91 percent nezaočkovaných pacientov. Mali sme sedem zaočkovaných, z toho šesť sme prepustili, jeden je ešte u nás. Ani jeden nezomrel.

Ako to bolo u neočkovaných?

Pri nezaočkovaných pacientoch je úmrtnosť nad 70 percent, čo je omnoho viac ako v druhej vlne. Tí, čo prežili, sa zlomili, povedali, že urobili chybu a určite by zväzili teraz očkovanie. Žiaľ, niektorí pacienti, aj tí, ktorí prežili, majú ťažký postcovidový syndróm, sú často odkázaní na pokračujúcu umelú pľúcnu ventiláciu s ťažkým priebehom, ich stav si vyžaduje ďalšiu komplexnú starostlivosť, ktorá môže trvať aj niekoľko mesiacov.

Je agresivita pacientov a ich príbuzných vyššia?

Tým, že pracujeme na intenzívnom lôžku, pacienti sú často v umelom spánku. Tí, ktorí sú pri vedomí, majú rozdielne názory aj spôsob komunikácie. Klamal by som, keby som povedal, že sú v tretej vlne na nás agresívnejší. Očkovanie to vyhrlo, k tomu sa pridávajú názory, že covid neexistuje a my si to vymýšľame. Pracujem aj na záchranke, a keď prídete do terénu, urobíte test a je pozitívny, pozerajú príbuzní na vás, ako keby som to tam domaľoval. Ľudia klamú, zavádzajú, zatĺkajú a nechcú si to priznať. Všetci toho majú plné zuby, ale nikto sa nepýta nás zdravotníkov, či sa nám to páči a či vládzeme. Nerieši sa, či idú Vianoce alebo nie, či budeme mať personál na covidových oddeleniach. Či mi niekto nevypadne v rámci týchto dvoch týždňov, či už sám neochorie, ako budem vedieť postaviť služby na najbližšie dni.

Foto – Tomáš Maguth

Pomáhajú vám aj iné oddelenia?

Na covidovom ARO pracujú iba anesteziológovia, nemáme ani jedného reprofilizovaného lekára z iného oddelenia. Uráža nás, keď nám povie nejaký politik alebo niekto zvonku, že čo sme robili rok, že sme si nedokázali vychovať lekára na umelú pľúcnu ventiláciu. Lekár, ktorý vie ovládať ventiláciu, sa nevychováva jeden rok. Alebo ešte nejakým rýchlym školením. Takému lekárovi by som nezveril ani domáceho miláčika na ventiláciu a nieto človeka. Vyškoliť anesteziológa – intenzivistu je dlhodobá práca s mladým lekárom, ktorý prišiel po škole, má minimálne šesťročný cyklus pred špecializáciou, ktorý zahŕňa cirkulácie, školenia, prácu na anestézii na lôžku, a po atestácii sa lekár musí ďalej vzdelávať na to, aby ventiláciu zvládol. Covid je nečitateľný vírus, stav pacienta je dynamický a mení sa prakticky stále. Keď si niekto myslí, že zapne gombík ako na vypínači a po šiestich dňoch ho vypne, tak je na veľkom omyle.

Máte veľkú fyzickú aj psychickú záťaž, musíte vyberať, kto pôjde na ventiláciu. Ako to zvládáte?

Náš odbor je taký, že človek si veľmi rýchlo zvykne na smrť. Keď budete pracovať na oddelení, kde denne umrú dvaja až traja pacienti, emocionálne vychladnete. Nebudete si to pripúšťať. Príde pacient, urobíte preňho všetko, čo sa len dá, a viete, že viac mu nie ste schopný dať, a aj napriek liečbe sa stav nezlepšuje, ale zhoršuje, žiaľbohu, pacient umiera. Na jeho lôžko sa hneď dostane nový pacient. Nemôžete si to pripúšťať.

Lekári aj sestry sú tvrdí profesionáli. Chvalabohu, nikto z nás tam nemal príbuzných, asi hlavne preto, že všetci v našich rodinách sú kompletne zaočkovaní. Naši lekári pracujúci na OAİM boli preočkovaní 3. dávkou hneď v prvý deň, ako to bolo možné a dostupné. Prečo asi? Mám 99-ročnú babičku, ktorá je zaočkovaná treťou dávkou a v septembri sama hovorila, že chce ísť. Keď odídeme z práce, snažíme sa ju nebrať domov. Snažíme sa myslieť na niečo iné ako na robotu. Za seba môžem povedať, že určite mi pomáha rodinná pohoda, deti, šport.

Dá sa to?

Ak to mám porovnať, psychické vypätie je určite horšie ako fyzické. Nepracujeme v bani, pracujeme v takých podmienkach ako všade na svete, na to sa nikto nešťažuje. V prvej vlne sme nemali ochranné pomôcky, v druhej ich bolo veľmi málo, teraz máme všetko. Mrzí ma, keď vidím, ako chodia ľudia s respirátormi pod nosom a sťažujú sa. Sestra s lekárom tu pracujú 12 hodín v ochranných pomôckach a nikto sa nešťažuje, ani nám neodumierajú mozgové bunky. Sú to len výhovorky. Je to taký slovenský národný šport. Môžeme mať najprísnejšie opatrenia, ale pokiaľ nebudú adekvátne kontroly, ľudia budú opatrenia stále porušovať a obchádzať. Potom to aj tak vyzerá. Veľmi ma hnevá, že covid sa stal politickým nástrojom získavania hlasov.

Ako vnímate, že za očkovanie dostanú ľudia 200 alebo 300 eur, ale zdravotníkom vláda razantne nezvýši platy?

Peniaze za očkovanie sú dosť nešťastná a diskutabilná motivácia. Určite sa opäť nájdu skupinky, politici, ktoré to budú tvrdo odsudzovať. Každá motivácia je dobrá, bola tu očkovacia lotéria, ktorá, nemyslím si, že by padla na úrodnú pôdu. Ľudia, ktorí sa chceli dať zodpovedne zaočkovať, už sú dávno zaočkovaní. Po druhej vlne v máji sme si mysleli, že to najhoršie máme za sebou, že nič horšie nemôže prísť, a keď náhodou niečo aj príde, bude to krátke a rýchle a budeme sa môcť ďalej venovať bielej medicíne. Štát to podcenil a nepočúval odborníkov, ktorí jasne vraveli, že očkovanie treťou dávkou malo prebehnúť už v septembri. Začalo sa od novembra. Nemyslím si, že nás zachráni 200 či 300 eur.

Slovenskí dôchodcovia si určite tie peniaze zaslúžia, len by som bol rád možno v inej forme. Alebo budeme platiť 200 eur aj na rok, ak to bude potrebné? Opakovane počúvame, že na slovenské zdravotníctvo momentálne peniaze nie sú. Zdravotníci dostávajú sedemdesiat eur covidové príplatky, ale všetci vo V4 po druhej vlne zvyšovali platy lekárom, sestram, zdravotníckemu personálu, len na Slovensku sa neudialo nič. Myslím si, že kolegovia a zdravotníci nám opäť poodchádzajú, z južného Slovenska do Maďarska, zo západného a severného do Česka.

Dostávajú ponuky?

Dostávajú veľa ponúk, že môžeme zmeniť zamestnanie za lepšie platy. V dnešnej dobe anesteziológ a anesteziologická sestra majú „cenu zlata“. Keď sa skončí covid, tak to budú opäť tí istí anesteziológovia a tie isté anesteziologické sestry, ktorí sa budú podieľať na reštarte nemocnice v operatívne. Na Slovensku vám však povedia, že pre zdravotníctvo netreba nič robiť.

Všetci bijú na poplach, že je málo sestier a práca v zdravotníctve nie je veľmi lukratívna. Ministerstvo musí prísť s opatreniami, ktoré zatraktívnia zdravotníctvo, a to nielen zvyšovaním miezd, ale možno aj lepšími sociálnymi istotami, možný predčasný odchod do dôchodku by určite mnohým pomohol. Ináč si ľudia budú hľadať cestu, ako zarobiť viac peňazí s menším stresom a bez toho, že po vás bude niekto vykrikovať, že ste platení farmafirmami, že ste šarlatáni. Je to celé zle.

Slovenské zdravotníctvo je zostarnuté. Máme plno sestier, ktoré sú tesne pred dôchodkom. Budúci rok, teda o mesiac, mi odchádzajú ďalšie tri alebo štyri sestry do dôchodku. Nemám za ne náhradu. Potom nepostavím personál na sálu. A to sme v kraji takmer najväčšia nemocnica, okrem Prešova. Nemocnice ako Kežmarok či Levoča sa personálne rozpadávajú a nemajú technické zázemie pre náročné operácie. Keď nebudeme mať zdravotný personál, tak neviem, ako to bude vyzeráť o rok alebo o dva. Zdravotnícka reforma by mohla pomôcť, je to aspoň niečo, čo sa niekto snaží urobiť. Doteraz bolo zdravotníctvo iba taká dojná krava. Každý z neho bral peniaze, nikto doň nedal nič. Tak potom aj vyzerajú naše nemocnice.

Prečítajte si

Primár ARO z Košíc: Som znechutený a demotivovaný. Empatiu a súcit už veľmi nemám

Bojíte sa toho, čo bude o rok, čo bude po tretej vlne?

Áno. Všetci sme vyštudovali medicínu z presvedčenia, že chceme pomáhať ľuďom. Nájdete medzi lekármi aj čierne ovce, dokonca aj v rámci covidu. Keď vidíme, že po druhej vlne sme mesačne nevedeli pomôcť v našom regióne 450 pacientom, je to problém. Je problém s preventívnou starostlivosťou, s onkologickým programom, ktorý sa zahráva, lebo riešime covid a nemáme personál.

Momentálne máme na covidovom oddelení 29 sestier a 20 lekárov. Dajte mi 29 sestier a 20 lekárov a v Poprade nebude existovať covid. Covid sa skončí vtedy, keď budeme vedieť robiť bielu medicínu. V takom prípade nebudeme musieť riešiť ani povinné očkovanie. Ten, čo sa nedá zaočkovať, v lepšom prípade to rozchodí bez problémov, v horšom prípade skončí v nemocnici, kde sa budú vedieť oňho postarať príslušní špecialisti, ale zvyšok nemocnice bude robiť tú istú medicínu ako predtým. Keď to nedokážu robiť vo veľkých fakultných nemocniciach, čo máme robiť my na periférii?

Keď ste hovorili o čiernych ovciach, tipujem, že ide o zdravotníkov a lekárov, ktorí neodporúčajú očkovanie, propagujú ivermektín.

Áno.

Ako vnímate takých kolegov?

Ako lekár so svojou špecializáciou si veľmi vážim každý jeden odbor, nikdy by som však nepresadzoval svoj názor verejne napríklad pacientkam na gynekológii alebo na iných oddeleniach. Niektoré vyjadrenia, hlavne od lekárov, ktorí covidového pacienta videli maximálne v televízore, nie sú najšťastnejšie a skôr robia antikampaň a odklonia ľudí od normálneho, zdravého zmysľania. Máme rok 2021 a toto sa deje, lebo každý si môže rozprávať, čo chce a kde chce. V mediálnom svete dostávajú priestor aj ľudia s nepochopiteľnými vyjadreniami, aj lekári, pozývajú ich do diskusných relácií, kde môžu veľmi nešťastne ovplyvňovať verejnú mienku. Takýto lekár môže mať 2000 aj 3000 pacientov a ovplyvní ich a nepôjdu sa očkovať, nebudú dodržiavať ani základné preventívne opatrenia.

Pacienti sa niekedy stávajú rukojemníkom lekára, ktorý covidového pacienta nevidel, ale má nejaký názor. Moji kolegovia boli zaočkovaní treťou dávkou hneď v prvý deň, ako sa dalo. Prečo to je tak, že u nás sa zaočkujú všetci, ale potom máte iné odbory, kde sa nezaočkujú, lebo tomu neveria alebo sa ich to netýka? Potom sa často aj pacienti utiekajú ku konšpiráciám a pofidérnym štúdiám, ktoré nemajú nič spoločné s realitou a medicínou založenou na dôkazoch. Pre mňa osobne je najsmutnejší pohľad na pacienta na ventilácii, ktorý sa trápi, dusí sa v priamom prenose a povie vám, že od očkovania ho odhovril lekár. Určite by som bol za to, aby lekár, ktorý takéto niečo povie, to dal na papier pacientovi a nech sa pod to podpíše.

Z Košíc ohlasovali, že sa musia viac starať o pacientov, ktorí sa otrávil ivermektínom. Vy sa s tým stretávate?

V druhej vlne sme mali pacientov, ktorí boli doma liečení ivermektínom. V tejto vlne boli možno jeden alebo dvaja. Neboli otrávení, ale liečili sa ním a skončili na ventilácii. Slovenská odborná spoločnosť sa riadi svetovými alebo európskymi odporúčaniami, alebo Európskou liekovou agentúrou, ktorá neodporúča liečenie ivermektínom. Potom vyšlo vyjadrenie niektorých kolegov a lekárov, že ivermektín pomáha. A zrazu bol nedostupný, lebo ho ľudia zháňali rôznymi cestičkami, až ho našli v liekoch pre veterinárnu prax. Neukázal u nás žiadne zlepšenie u pacientov. V druhej vlne sme ho mali aj v liečebnom pláne, ale pacienti z toho vôbec neprofitovali. Momentálne liek na covid na svete neexistuje. Intenzivistická liečba je veľmi finančne náročná, ťažká, komplikovaná, často aj s mnohými nežiaducimi účinkami pre pacienta. Všetko je to liečba symptomatická a podporná. Na trh prichádzajú nové antivirotiká, ktoré možno zmenia celý chod liečby, a, samozrejme, monoklonálne protilátky. Keby bolo také jednoduché vymyslieť liek, dávno by už covid na svete nebol.

Prečítajte si

Tehotná primárka: Keď máte pacientov ročník 1990 a 1940 a jeden voľný stroj, selekcia tam je

Všetci sme si mysleli, že delta bude to najhoršie, teraz prichádzajú správy o omikrone. Na čo sa pripravujete nasledujúce mesiace a roky?

Toto by malo v prvom rade riešiť ministerstvo. Nedá sa fungovať tak, že sa na jedno obdobie prepneme na covidový režim. V tretej vlne sme začali o mesiac skôr ako v druhej. Od septembra sa začneme reprofiližovať, skončíme vo februári, marci, potom apríl, máj, jún, júl, august budeme rýchlo robiť bielu medicínu. Takto sa to nedá. Už teraz by bolo vhodné riešiť, ako vytvoriť covidové oddelenia nastálo. Príde ďalšia mutácia, s koronou sa budeme musieť naučiť žiť. Máme ústavy, ktoré sú špecializované pre pľúcne ochorenia. V pomyselných štvrtých vlne by sme mohli urobiť čisto covidové nemocnice, aby ostatné mohli robiť bielu medicínu. V červenej nemocnici musí byť dvesto či tristo lôžok, 50 ventilácií. Nemôže fungovať systém, kde každá nemocnica musí reprofiližovať lôžka, a tak sa žiadna biela medicína nerobí. Necovidový zaočkovaný pacient, ktorý urobil všetko, aby na tú výmenu bedrového kĺbu išiel, sa tej operácie nedočká, lebo všetky naše nemocnice budú preplnené covidovými pacientmi.

Bola by riešením špecializovaná nemocnica len pre covid?

Taká veľká nemocnica by potrebovala mať 90-percentnú dostupnosť kyslíka k lôžku a ani neviem, či nejaká slovenská nemocnica spĺňa takéto parametre.

A aj personál.

Samozrejme, a problém s personálom je na Slovensku aj mimo covidu. Situácia by sa mala zlepšiť, a to platí aj technickým zabezpečením najnovšieho typu. Idete iba do Česka a vidíte, že sú ďaleko pred nami. Keď sme sa rozdelili, boli sme asi na rovnakej štartovacej pozícii, teraz sme v roku 2021 a Česká republika dáva pre svojho poistenca do systému 80 eur, Slovensko 30. Musí sa to niekde prejavovať. Obyčajné, maličké nemocnice v Česku majú lepšie vybavenie ako niektoré naše kliniky. Covid by nás konečne mohol zobudiť, aby sme začali konečne pracovať na tom, čo je nám najdôležitejšie, a to je zdravie, do ktorého sa oplatí investovať.

Tomáš Maguth

V roku 2004 ukončil štúdium na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Má špecializáciu v anestéziológii a intenzívnej medicíne, ako aj zdravotnícky manažment a financovanie. Od roku 2013 je primárom Centrálnych operačných sál v Nemocnici Poprad, a. s., a od roku 2014 je vedúcim lekárom pre anestéziologický úsek a zástupca primára OAIM v Poprade.

Foto – Tomáš Maguth

Autor: Veronika Folentová

Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [📄](#)

📅 18. 12. 2021, 18:30, Zdroj: [teraz.sk](#) 📄, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 48 050 GRP: 1,07 OTS: 0,01 AVE: 945 Eur

Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská v spolupráci s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodnenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatčan.

" Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási, " vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatčanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. " Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka, " doplnil.

Autor: TASR

Mobilná APLIKÁCIA pomôže ODHALIŤ ALZHEIMERA: Vytvárajú ju SLOVÁCI! [↗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:00, Zdroj: zivot.pluska.sk [↗](#), Vydavateľ: News and Media Holding, a.s., Autor: Marcela Fuknová, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 7 377 GRP: 0,16 OTS: 0,00 AVE: 512 Eur

Diskusia ()

Aplikácia bude bezplatná

Pri vývoji jedinečnej aplikácie sa Alfréd Zimmermann a jeho kolegovia spojili s vedcami i odborníkmi na neurodegeneratívne ochorenia. „Za naším projektom sú odborníci zo spoločnosti AXON PRO, Dr. Petra Brandoburová z Centra Memory, ktoré sa zaoberá Alzheimerovou chorobou, kolektív z Ústavu informatiky SAV pod vedením Ing. Milana Ruska, vedci z Paneurópskej vysokej školy aj z Lekárskej fakulty **UPJŠ** v Košiciach pod vedením docenta Mateja Škorvána,“ vymenúva Alfréd Zimmermann svojich spolupracovníkov. Mobilná aplikácia bude pre používateľov bezplatná a pre tvorcov je odbornou výzvou.

„Programovanie neurónových sietí ma zaujímalo odjakživa, pretože je to veľmi podobné fungovaniu mozgových buniek a spojení v mozgu. Keď v roku 2018 prišla možnosť vytvoriť projekt v spolupráci s vedcami, okamžite mi napadlo, že sa pustíme do oblasti neurónových sietí a spojíme to s pomocou ľudí, ktorí trpia Alzheimerovou a Parkinsonovou chorobou. Prvé príznaky týchto ochorení sú totiž merateľné a objavujú sa v reči. Človek si napríklad nevie spomenúť na správny výraz, ktorý má použiť, má problémy so slovnou zásobou. Chceli sme vyvinúť aplikáciu, kde by človek hovoril do mobilu a na základe toho, ako hovorí, by aplikácia dokázala rozpoznať rozdiely medzi zdravým prejavom a takým, kde sa prejavujú včasné príznaky neurodegeneratívneho ochorenia,“ vysvetľuje odborník.

„Tieto ochorenia sa rozvíjajú väčšinou roky, úbytok týchto schopností je veľmi pozvoľný a potom nastáva rapidne zhoršenie stavu. Práve preto sa chceme pomocou aplikácie pokúsiť zachytiť rané štádiá, aby bolo možné mozog terapiou a podpornými cvičeniami ešte udržiavať v kondícii a ochorenie spomaliť,“ hovorí o svojich cieľoch. O podporu projektu požiadali Európsku úniu v rámci operačného programu pre výskum a vývoj a po schválení projektu začali pracovať na vývoji v septembri minulého roka.

Článok pokračuje na ďalšej strane...

2/5

Autor: Marcela Fuknová

Obce, školy a spolky sa môžu uchádzať o 4000 eur pre výsadbu stromov

17. 12. 2021, 12:29, Zdroj: [obce.tasr.sk](https://www.obce.tasr.sk) , Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 4 842 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 471 Eur

Na snímke výsadba stromov v Botanickej záhrade **UPJŠ** v Košiciach 28. mája 2021 v rámci programu Zelené oázy Nadácie Ekopolis. FOTO TASR – František Iván .

Banská Bystrica 16. decembra (TASR) – Nová iniciatíva Sadíme budúcnosť spúšťa prvé kolo na získanie grantov a obce, školy, organizácie či spolky sa môžu uchádzať o grant tejto iniciatívy vo výške 4000 eur.

Ide o nový program nadácie Ekopolis, ktorý ponúka pokrytie nákladov na výsadbu, starostlivosť o stromy, odborný dohľad a zafinancuje i potrebný materiál, náradie prípadne dopravu. TASR o tom informovala nadácia s tým, že podmienkou programu je výsadba miestnymi dobrovoľníkmi a následná starostlivosť.

"Výzvou reagujeme na stále rastúci záujem ľudí reálne pomôcť krajine a stromy sú jedným z najdostupnejších riešení, aké momentálne máme. V rámci výzvy podporujeme výsadby stromov mimo les, teda v takej krajine, ktorá je najviac poznačená ľudskou činnosťou. Naším cieľom je sadiť správne stromy na správnych miestach a práve prostredníctvom tejto iniciatívy chceme prispieť k adaptácii Slovenska na zmenu klímy," konštatoval Peter Medveď, riaditeľ banskobystrickej Nadácie Ekopolis.

Výzva je otvorená do 15. februára budúceho roka a všetky detaily ponúka webová stránka www.sadimebuducnost.sk. Cieľom iniciatívy je návrat stromov do sídiel, poľnohospodársky užívanej a otvorenej krajiny, teda najmä podpora výsadiel alejí, vetrolamov, sadov či parkov.

"Program Sadíme budúcnosť vo svojej úvodnej fáze funguje ako zásobník projektov zameraných na výsadbu stromov, pre ktoré nadácia Ekopolis priebežne hľadá zdroje na ich podporu, predovšetkým z prostredia firemných partnerov a darcov. V čase vyhlásenia výzvy nie je známa presná výška prostriedkov, ktorú program rozdelí. Vieme však, že z prostriedkov, ktoré sú už teraz k dispozícii vďaka podpore doterajších partnerov, bude možné v roku 2022 financovať 10 až 15 komunitných projektov výsadby stromov po celom Slovensku," spresnil Medveď.

Záštitu nad iniciatívou prebralo ministerstvo životného prostredia a odborným garantom je Slovenská agentúra životného prostredia v Banskej Bystrici.

Autor: Autor:

Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [🔗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:22, Zdroj: tasr.sk [🔗](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 4 842 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 471 Eur

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca Tomáš Zavatčan. "Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po velikánovi vedeckej slavistiky hlási," vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák. Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatčanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť. Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. "Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka," doplnil. dur mac

Autor: TASR

8. hrací týždeň UniCup: V semifinále Classic CS:GO sa nám vytvorili bratovražedné dvojice [↗](#)

📅 17. 12. 2021, 8:47, Zdroj: [rewind.sk](#) [↗](#), Autor: Adam Martiš, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 2 693 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 364 Eur

Volám sa Adam, mám 21 rokov, na vysokej škole študujem masmediálnu komunikáciu a som milovníkom filmov, seriálov, hier a popkultúrneho obsahu. Zaujímam sa aj o technológie, hudbu, módu či šport - celkový rozhľad je u mňa na prvom mieste.

UniCup Prestige League

LoL

8. hrací týždeň UniCup Prestige League LoL; Zdroj: [lancraft.cz](#)

Prvý zápas v minulom týždni priniesol derby východu proti západu medzi Technickou univerzitou v Košiciach a Univerzitou Komenského v Bratislave, ktoré išlo v prospech favorita z Košíc. Hráči z TUKE takticky prehrali svojho súpera a po výhre 2:0 postúpili do finále hornej časti pavúka. Tam sa stretnú proti hráčom z Esport STUBA.

CS:GO

8. hrací týždeň UniCup Prestige League CS:GO; Zdroj: [lancraft.cz](#)

Play-off začalo aj v CS:GO časti UniCup Prestige League. V prvom zápase sa stretli tímy EUBA Esport a Esport **UPJŠ**. Aj keď sa hráčom z EUBA podarilo vyhrať prvú mapu, celá séria išla nakoniec v prospech UJPŠ, ktorí otočili priebeh stretnutia a vyhrali sériu 1:2 na mapy.

V druhom play-off zápase sa stretli univerzity TUKE a UKF. Z ich súboja vzišli úspešnejšie študenti z TUKE, ktorí porazili svojho súper jednoducho 2:0.

UniCup Classic League

LoL

8. hrací týždeň UniCup Classic League LoL; Zdroj: [lancraft.cz](#)

Týždeň v Classic League nám oštartoval duelom medzi EUBA Esport C a ESTUBA Fractal, v ktorom boli podľa očakávania, úspešnejší hráči z STU. Podobne jednoznačný bol aj zápas medzi EUBA Esport Blue a UNIZA Herolds, v ktorom hráči UNIZA Herolds dominovali a rovnako ako ESTUBA, aj oni vyhrali 2:0.

CS:GO

8. hrací týždeň UniCup Classic League CS:GO; Zdroj: [lancraft.cz](#)

Zápas medzi Comenius esport B a ESTUBA Wolfs začal tesnou výhrou prvej mapy od Comeniusu. Zvyšok série však patril študentom z STU, ktorí otočili sériu a vyhrali 1:2.

Druhý stret patril tímom U CM TEDI Bears Bravo a Esport TUKE Prodigy. Menej úspešný začiatok, no napokon skvelý finiš lepšie zvládli hráči UCM.

V semifinále sa nám tak vytvorili bratovražedné dvojice. V prvom zápase totiž proti sebe nastúpia dva tímy z UCM a v druhom zápase dva tímy z STU.

Živú dávku univerzitného e-športu si budeme môcť vychutnať v štvrtok 16.12. o 20:00, kedy v Prestige League LoL proti seba nastúpia UNIZA esports a Comenius esport.

Univerzita Komenského sa predstaví aj v prvom zápase Prestige CS:GO, ktorý sa bude vysielateľ v nedeľu 19.12. od 15:00, a to proti Esport **UPJŠ**. Druhým vysielaným stretnutím bude zápas Esport TUKE proti UCM TEDI Bears.

Oba vysielacie dni budete môcť sledovať na Twitchi UniCup.

ZNAČKY

Autor: Adam Martiš

Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [↗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:57, Zdroj: dnesky.sk [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 117 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 Eur

WhatsApp

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje svieži online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako aj reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej...

Autor: Publikoval || Publikoval | Redakcia || Redakcia || Redakcia | - || <http://dnesky.sk> || Redakcia

UniCup: Derby v LoL medzi východom a západom vyhrali Košickí študenti z TUKE [↗](#)

📅 17. 12. 2021, 14:55, Zdroj: hernazona.aktuality.sk [↗](#), Vydavateľ: Ringier Axel Springer, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 20 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 Eur

Súperov zo západu poriadne vyškolili.

Univerzitná e-športová liga v hrách League of Legends (LoL) a Counter-Strike: Global Offensive (CS:GO) sa nám opäť hlási. Play-off pokračuje ako v Prestige League, tak aj v Classic. Aké dueli sme videli a ktoré nás ešte len čakajú?

Prvý zápas v minulom týždni priniesol derby východu proti západu medzi Technickou univerzitou v Košiciach a Univerzitou Komenského v Bratislave, ktoré išlo v prospech favorita z Košíc. Hráči z TUKE takticky zničili svojho súpera a po výhre 2:0 postúpili do finále hornej časti pavúka. Tam sa stretnú proti hráčom z Esport STUBA.

Play-off začalo aj v CS:GO časti UniCup Prestige League. V prvom zápase sa stretli tímy EUBA Esport a Esport **UPJŠ**. Aj keď sa hráčom z EUBA podarilo vyhrať prvú mapu, celá séria išla nakoniec v prospech UJPŠ, ktorí otočili priebeh stretnutia a vyhrali sériu 1:2 na mapy.

V druhom play-off zápase sa stretli univerzity TUKE a UKF. Z ich súboja vzišli úspešnejšie študenti z TUKE, ktorí porazili svojho súper jednoznačne 2:0.

Týždeň v Classic League nám odštartoval duelom medzi EUBA Esport C a ESTUBA Fractal, v ktorom boli podľa očakávania, úspešnejší hráči z STU. Podobne jednoznační bol aj zápas medzi EUBA Esport Blue a UNIZA Herolds, v ktorom hráči UNIZA Herolds dominovali a rovnako ako ESTUBA, aj oni vyhrali 2:0.

Zápas medzi Comenius esport B a ESTUBA Wolfs začal tesnou výhrou prvej mapy od Comeniusu. Zvyšok série však patril študentom z STU, ktorí otočili sériu a vyhrali 1:2.

Druhý stret patril tímom UCM TEDI Bears Bravo a Esport TUKE Prodigy. Menej úspešný začiatok, no napokon skvelý finiš lepšie zvládli hráči UCM.

V semifinále sa nám tak vytvorili bratovražedné dvojice. V prvom zápase totiž proti sebe nastúpia dva tímy z UCM a v druhom zápase dva tímy z STU.

Živú dávku univerzitného e-športu si budeme môcť vychutnať vo štvrtok 16.12. o 20:00, kedy v Prestige League LoL proti sebe nastúpia UNIZA esports a Comenius esport.

Univerzita Komenského sa predstaví aj v prvom zápase Prestige CS:GO, ktorý sa bude vysielat' v nedeľu 19.12. od 15:00, a to proti Esport **UPJŠ**. Druhým vysielaným stretnutím bude zápas Esport TUKE proti UCM TEDI Bears.

Oba vysielacie dni budete môcť sledovať na Twitchi UniCupu .

Tweetni

Kopíruj link

Autor: Mediálne partnerstvo

Fakulty a ústavy UPJŠ

Slovensko, Uzbekistan: Expedícia našich paleontológov [↗](#)

📺 19. 12. 2021, 19:59, Relácia: **Noviny TV JOJ**, Stanica: **JOJ**, Vydavateľ: **Slovenská produkčná, a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **PF UPJŠ**

Dosah: 244 420 GRP: 5,43 OTS: 0,05 AVE: 99372 Eur

Ján MEČIAR, moderátor:

Globálne otepľovanie **a** skleníkový efekt nie sú len témou súčasnosti, už v období druhohôr spôsobili, že dokonca zmizli ľadovcové čiapočky na póloch.

Aneta PARIŠKOVÁ, moderátorka:

A práve dôsledky globálneho otepľovania na správanie sa živočíchov študujú aj naši vedci. Svetovo uznávaný paleontológ Martin Kunderát sa kvôli prieskumu vybral so svojím tímom do centra púšte v Uzbekistane.

Ján MEČIAR, moderátor:

Priniesli si odtiaľ stovky pozostatkov živočíchov, ktoré našu planétu obývali pred 90 miliónmi rokov. Pozrite si exkluzívne zábery priamo z paleontologického raja.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied **PF UPJŠ** Košice:

Je to jedna z najväčších ako suchých **a** vyprahlých oblastí, no **a** to je teda taký ten ideál, raj **pre** paleontológov.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Dôležité je správne načasovanie expedície. Kým v zime je tam aj mínus 30, v lete teploty siahajú až k 70 stupňov Celzia. Výskum prebehol uprostred púšte Kyzylkum, cez ktorú viedla i slávna Hodvábna cesta. Tam si naši vedci urobili expedičný hotel pod hviezdami, ktorý sa na niekoľko dní stal ich domovom aj laboratóriom. Martin Kunderát do tejto pustatiny priviedol kolegov z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach z Ústavu vied o zemi SAV **a** Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra. V nehostinných podmienkach žili v jurte. Zistili, že Uzbekistan je bohatý na skameneliny podivuhodných stavovcov.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied **PF UPJŠ** Košice:

Uzbekistan bol také pole neorané. Paleontológia v tejto oblasti je stále biele miesto na mape vedy.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Vďaka grantovej agentúre **a** vďaka pomocnej ruke Jána Bóryho, nášho veľvyslancu v Taškente, mohol tím odborníkov študovať ekosystém starý 90 miliónov rokov. Druhohory **a** obdobie kriedy si nevybrali náhodou.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied **PF UPJŠ** Košice:

Kedy sa prejavili v plnej sile skleníkové efekty, došlo ku globálnemu otepľovaniu celej zemegule **a** to až k takému, že zmizli vlastne ľadovcové čiapočky na póloch. My sa snažíme nájsť vzťah, ako sa správala rôznorodosť fauny pri meniacich sa klimatických pomeroch najmä pri tom globálnom otepľovaní.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Skameneliny pribúdali každý deň po stovkách. Našli pozostatky rýb, obojživelníkov, korytnačiek, krokodílov, najcennejšími však boli zuby **a** kosti dinosaurov, lietajúcich jašterov, primitívnych vtákov **a** cicavcov. Aj na záberoch vidíte, že využili techniku takzvaného sitovania **a** práve vďaka tomu neunikli ani najmenšie kúsky, čo im umožňuje pochopiť bohatosť náleziska.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied **PF UPJŠ** Košice:

Dominovali predovšetkým zuby mäsožravých typov dinosaurov vrátane obávanéj Timurlengie, čo je určitá obdoba vlastne Tyranosaura rexa. **Pre** nás sú zuby veľmi dôležité, pretože je to zdroj informácií **pre** rekonštrukciu podnebia.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Prvé nálezy už dorazili na Slovensko. Ich výskum prebehne v Košiciach **a** v Banskej Bystrici. Vedci sa však do púšte v Uzbekistane ešte vrátia **a** to v jari budúceho roka.

Martin KUNDRÁT, paleontológ centra interdisciplinárnych biovied **PF UPJŠ** Košice:

Čaká nás radosť z poznávania, čo sme vlastne našli. Mnohé z tých skamenelín sú príliš malé na to, aby sme rozpoznali ich identitu priamo v teréne.

Jana VEĽASOVÁ, redaktorka:

Z Humenného Jana Veľasová, televízia JOJ.

Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [↗](#)

☐ 18. 12. 2021, 18:22, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Tomáš Zavatčan**

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho **pre** školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca **Tomáš Zavatčan**.

"Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos **pre** slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj **a** otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť **a** túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou **a** odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po velikánovi vedeckej slavistiky hlási," vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora **a** zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatčanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť,

spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala **pre** MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam **a** udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet **pre** mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie **pre** svoje štúdium. "Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka," doplnil.

dur mac

Autor: DUR

Táto osobnosť pomáhala pri zakladaní Matice slovenskej: Teraz si ju vo veľkom uctia

18. 12. 2021, 18:40, Zdroj: cas.sk, Vydavateľ: Nový čas, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Tomáš Zavatčan

Dosah: 699 641 GRP: 15,55 OTS: 0,16 AVE: 2187 Eur

Budova Matice slovenskej v Martine.

Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho pre školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach.

Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca **Tomáš Zavatčan**.

" Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos pre slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj a otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť a túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou a odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási, " vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora a zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatčanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala pre MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam a udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet pre mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie pre svoje štúdium. " Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka, " doplnil.

Autor: TASR

Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [↗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:30, Zdroj: teraz.sk [↗](#), Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Tomáš Zaváččan

Dosah: 48 050 GRP: 1,07 OTS: 0,01 AVE: 945 Eur

Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho **pre** školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská v spolupráci s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach.

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho **pre** školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca **Tomáš Zaváččan**.

" Tento dokument poukazuje na význam jeho osobností, prínos **pre** slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj **a** otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť **a** túžba prekonávať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou **a** odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási, " vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák.

Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora **a** zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zaváččanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala **pre** MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť.

Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam **a** udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet **pre** mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie **pre** svoje štúdium. " Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka, " doplnil.

Autor: TASR

Mobilná APLIKÁCIA pomôže ODHALIŤ ALZHEIMERA: Vytvárajú ju SLOVÁCI! [↗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:00, Zdroj: zivot.pluska.sk [↗](#), Vydavateľ: News and Media Holding, a.s., Autor: Marcela Fuknová, Sentiment: Negatívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Lekárska Fakulta UPJŠ

Dosah: 7 377 GRP: 0,16 OTS: 0,00 AVE: 512 Eur

Diskusia ()

Aplikácia bude bezplatná

Pri vývoji jedinečnej aplikácie sa Alfréd Zimmermann **a** jeho kolegovia spojili s vedcami i odborníkmi na neurodegeneratívne ochorenia. „Za naším projektom sú odborníci zo spoločnosti AXON PRO, Dr. Petra Brandoburová z Centra Memory, ktoré sa zaoberá Alzheimerovou chorobou, kolektív z Ústavu informatiky SAV pod vedením Ing. Milana Ruska, vedci z Paneurópskej vysokej školy aj z **Lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach pod vedením docenta Mateja Škorváňka,“ vymenúva Alfréd Zimmermann svojich spolupracovníkov. Mobilná aplikácia bude **pre** používateľov bezplatná **a pre** tvorcov je odbornou výzvou.

„Programovanie neurónových sietí ma zaujímalo odjakživa, pretože je to veľmi podobné fungovaniu mozgových buniek **a** spojení v mozgu. Keď v roku 2018 prišla možnosť vytvoriť projekt v spolupráci s vedcami, okamžite mi napadlo, že sa pustíme do oblasti neurónových sietí **a** spojíme to s pomocou ľudí, ktorí trpia Alzheimerovou **a** Parkinsonovou chorobou. Prvé príznaky týchto ochorení sú totiž merateľné **a** objavujú sa v reči. Človek si napríklad nevie spomenúť na správny výraz, ktorý má použiť, má problémy so slovnou zásobou. Chceli sme vyvinúť aplikáciu, kde by človek hovoril do mobilu **a** na základe toho, ako hovorí, by aplikácia dokázala rozpoznať rozdiely medzi zdravým prejavom **a** takým, kde sa prejavujú včasné príznaky neurodegeneratívneho ochorenia,“ vysvetľuje odborník.

„Tieto ochorenia sa rozvíjajú väčšinou roky, úbytok týchto schopností je veľmi pozvoľný **a** potom nastáva rapídne zhoršenie stavu. Práve preto sa chceme pomocou aplikácie pokúsiť zachytiť rané štádiá, aby bolo možné mozog terapiou **a** podpornými cvičeniami ešte udržiavať v kondícii **a** ochorenie spomaliť,“ hovorí o svojich cieľoch. O podporu projektu požiadali Európsku úniu v rámci operačného programu **pre** výskum **a** vývoj **a** po schválení projektu začali pracovať na vývoji v septembri minulého roka.

Článok pokračuje na ďalšej strane...

2/5

Autor: Marcela Fuknová

Školstvo: Dokument Tichý génius predstavuje P. J. Šafárika v online priestore [🔗](#)

📅 18. 12. 2021, 18:22, Zdroj: [tasr.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Tomáš Zavatchan

Dosah: 4 842 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 471 Eur

Košice 18. decembra (TASR) – Odkaz jednej z vedúcich osobností slovenského národného obrodzenia približuje nový online vzdelávací historický dokument Tichý génius Pavol Jozef Šafárik. Pri príležitosti 160. výročia Šafárikovho úmrtia ho **pre** školy i záujemcov o národné dejiny pripravili Matica slovenská (MS) v spolupráci s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach. Dielo má slúžiť aj ako reprezentačné video univerzity, informoval TASR jej hovorca **Tomáš Zavatchan**. "Tento dokument poukazuje na význam jeho osobnosti, prínos **pre** slovenskú kultúru i jej ďalší historický vývoj **a** otvára cestu mladším generáciám k poznaniu Šafárikovho génia. Láska k poznaniu, zvedavosť **a** túžba prekonať neznámo prostredníctvom poznania sú inšpiráciou **a** odkazom, ku ktorému sa univerzita nesúca meno po veľikánovi vedeckej slavistiky hlási," vyjadril sa rektor **UPJŠ** v Košiciach Pavol Sovák. Idea produkcie nového dokumentárneho filmu zobrazujúceho Šafárika ako slovenského básnika, historika, etnografa, slavistu, univerzitného profesora **a** zakladateľa vedeckej slavistiky sa podľa Zavatchanových slov zrodila vo vedení **UPJŠ** v Košiciach pri príležitosti 60. výročia založenia univerzity v roku 2019, keď v jej areáli spolu s predsedom MS Mariánom Gešperom odhalili prvú Šafárikovu bronzovú bustu. Ako sa mal vtedy Gešper vyjadriť, spolupráca pri tvorbe Tichého génia mala **pre** MS veľký morálny význam, keďže práve Šafárik ju v roku 1827 navrhol založiť. Dokument tak má nadväzovať na predchádzajúce historické dokumenty z produkcie MS venované významným slovenským osobnostiam **a** udalostiam, ktoré MS sprístupňuje online. Podľa Gešpera je práve internet **pre** mnohých študentov priestorom, kde získavajú informácie **pre** svoje štúdium. "Osvedčili sa nám voľne dostupné videá ako jedinečná vzdelávacia pomôcka," doplnil. dur mac

Autor: TASR